

เดือนสิงหาคม 2566

จดหมายข่าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ก.เกษตรฯ เปิดหลักสูตร "ผู้นำในวันพรุ่งนี้ (Leaders for Tomorrow)"

5 ทศวรรษพัฒนาวิชาการเกษตรไทย

ก.เกษตรฯ เตรียมจัด "งานตรานกยูงพระราชทาน ๔ ครั้งที่ 18"

ติดตามข่าวสารได้ที่

f กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

<https://www.moac.go.th/>

ก.เกษตรฯ เปิดหลักสูตร "ผู้นำในวันพรุ่งนี้"

(Leaders for Tomorrow)"

รัฐมนตรีเกษตรฯ ฝากผู้เข้าอบรมฯ นำพาเกษตรกรให้หลุดพ้นความยากจน สร้างความเข้มแข็งภาคเกษตรไทย พร้อมฝากหลักสำคัญในการทำงาน ต้องแยกแยะระหว่างผู้นำหรือเจ้านาย ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รมว.กษ. กล่าวในโอกาสเป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้นำในวันพรุ่งนี้ (Leaders for Tomorrow) ณ กระทรวงเกษตรฯ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 – 31 สิงหาคม 2566 ให้แก่ข้าราชการประเภทอำนวยการสูง ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้บริหารระดับต้น จำนวน 52 ราย ณ ส่วนราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และศึกษาดูงานในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ว่า โครงการอบรมดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์การเป็นผู้นำระดับสูงของหน่วยงาน ในการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นต่อไป สามารถเชื่อมโยงบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และงานนโยบายของรัฐ เสริมศักยภาพการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งมีผลกระทบต่อตนเอง ทีมงาน และองค์กร ให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยคาดหวังผลจากการฝึกอบรม คือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความพร้อมเพื่อขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นต่อไป

ตามที่รัฐบาลได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยข้าราชการที่จะร่วมมือกันในการทำงานและขับเคลื่อนนโยบายให้ก้าวไปข้างหน้า สิ่งสำคัญจึงเป็นการพัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันเทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม การเป็นผู้นำจะมีโอกาสในการขับเคลื่อนและโอกาสในการทำงานมากกว่า โครงการนี้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าอบรมทุก ๆ ท่าน ที่จะ เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักต่อเป้าหมายการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคเกษตรของประเทศ ต้องขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตรนำพาเกษตรกรให้หลุดพ้นจากความยากจน ข้ำซาก ซึ่งเกษตรกรมีความพร้อมที่แตกต่างกัน ข้ำซากรจึงมีหน้าที่ที่ต้องนำพาเกษตรกรทุกกลุ่มให้พัฒนาไปข้างหน้า นอกจากนี้ สิ่งสำคัญคือการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้นพยายามปลูกจิตสำนึกทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคธุรกิจที่ได้รับประโยชน์จากภาคการเกษตรให้หันมาใส่ใจภาคการเกษตรให้มากขึ้น เราจึงต้องใช้หัวใจในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

“สิ่งสำคัญที่ขอฝากไว้คือเมื่อเข้ามาเป็นผู้บริหาร สิ่งที่แยกแยะไม่ออกคือการเป็นผู้นำหรือเป็นเจ้านาย ซึ่งการเป็นผู้นำนั้นนอกจากจะได้งานที่มีคุณภาพแล้วยังได้หัวใจในการทำงานด้วย อย่างไรก็ตาม การทำงานให้ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถทำงานด้วยตัวเองคนเดียวได้ เราจึงต้องมีการเชื่อมโยงการทำงานกับทุกภาคส่วน และขอขอบคุณการทำงานร่วมกันตลอด 4 ปีที่ผ่านมา ซึ่งได้ยึดมั่นมาเสมอว่าการเป็นผู้นำต้องไม่สร้างภาระให้กับองค์กร และขอฝากความหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมจะเติบโตก้าวหน้ามาเป็นผู้นำที่ดีสามารถขับเคลื่อนงานโดยยึดเกษตรกรเป็นที่ตั้ง มั่นใจว่าทุกท่านจะเป็นกำลังสำคัญในการทำให้ประเทศผ่านพ้นปัญหาอุปสรรคและสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้นได้ต่อไป” ดร.เฉลิมชัย กล่าว

5 ทศวรรษพัฒนาวิชาการเกษตรไทย

‘รมช.มนัญญา’ เปิดงาน “5 ทศวรรษแห่งการพัฒนาวิชาการเกษตรไทย” โชว์ผลงานวิจัยเด่น

นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รมช.กษ. กล่าวในโอกาสเป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ “5 ทศวรรษแห่งการพัฒนาวิชาการเกษตรไทย และการก้าวไปในทศวรรษที่ 6” ณ เฮลิคอปเตอร์บินขึ้น 5 ศูนย์การค้าเอ็มควอเทียร์ กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 19 – 20 สิงหาคม 2566 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม 50 ปี กรมวิชาการเกษตร ให้แก่หน่วยงานต่างๆ เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร รวมถึงประชาชนทั่วไปได้รับรู้อย่างกว้างขวางว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทในการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และมีหน้าที่ในการส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาต่อยอดและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงโดยกรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการค้นคว้าวิจัย และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช เครื่องจักรกลและเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งให้บริการด้านการรับรองมาตรฐานสินค้าพืช และการบริการส่งออกสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัย สำหรับการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมีส่วนช่วยเป็นอย่างยิ่งให้ภาคการเกษตรไทยได้ต่อยอดในเชิงพาณิชย์ และก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มากมาย อาทิ การส่งออกผลไม้ไปยังต่างประเทศมูลค่า 2 แสนล้านบาท 2 ปี ซ้อน การเพิ่มศักยภาพการส่งออกผักและผลไม้ทางรถไฟไทย - ลาว - จีน และทางอากาศโดยจัดตั้งศูนย์บริการตรวจศัตรูพืชเพื่อการส่งออกแบบเบ็ดเสร็จ พัฒนางานวิจัยในรูปแบบตลาดนำ – การวิจัยสู่เกษตรมูลค่าสูง ตลอดจนคาร์บอนเครดิตในภาคเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคง ตลาดสินค้าเกษตรไทย โดยดำเนินการโครงการนำร่องด้านคาร์บอนเครดิตในพืชเศรษฐกิจภายใต้ชื่อ "DOA Green Together" ได้แก่ อ้อย ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด ยางพารา และไม้ผล (ทุเรียน และมะม่วง)

“การจัดงานในครั้งนี้ถือเป็นโอกาสสำคัญที่กรมวิชาการเกษตรจะได้เผยแพร่ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่โดดเด่นตลอดระยะเวลา 5 ทศวรรษของการดำเนินงาน และทิศทางการดำเนินงานในทศวรรษที่ 6 ซึ่งทำให้เชื่อมั่นว่ากรมวิชาการเกษตรมีความพร้อมที่จะนำพาเกษตรกรไทยและการผลิตสินค้าเกษตร ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและระดับสากลได้ และเชื่อมั่นว่าการจัดงานในครั้งนี้ จะเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาคนไทยและทั่วโลกว่า ผลงานและความสำเร็จของกรมวิชาการเกษตร ในฐานะผู้พัฒนาและส่งเสริมงานวิจัย พัฒนาผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้สามารถนำไปต่อยอดและใช้ประโยชน์ได้จริง สร้างคุณค่างานวิจัยให้เติบโต เข้มแข็งและยั่งยืนได้ และจะสามารถเติบโตและก้าวสู่ทศวรรษที่ 6 ได้อย่างสมบูรณ์แบบ” รมช.มนัญญา กล่าว

ก.เกษตรฯ เตรียมจัด "งานตรานกยูงพระราชทานฯ ครั้งที่ 18"

ปลัดกระทรวง เกษตรฯ เตรียมจัด “งานตรานกยูงพระราชทานฯ ครั้งที่ 18” ระหว่างวันที่ 31 ส.ค. - 3 ก.ย. 2566 ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

นายประยูร อินสกุล ปลัด กษ. เปิดเผยภายหลังเป็นประธาน การแถลงข่าวเตรียมจัด “งานตรานกยูงพระราชทาน สืบสาน ตำนานไหมไทย” ครั้งที่ 18 ประจำปี 2566 ว่า การจัดงานฯ ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2566 ที่ทรงสืบสานและทรงให้ความสำคัญกับผ้าไหมไทย พร้อมผลักดัน มาตรฐานไหมไทย มุ่งสร้างชื่อเสียงสู่สากล สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดย “งานตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย” ครั้งที่ 18 ประจำปี 2566 จัดภายใต้ แนวคิด “ไหมไทยล้ำค่า สายใยแห่งภูมิปัญญา พัฒนาสู่สากล” จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 3 กันยายน 2566 ตั้งแต่เวลา 10.00 น. - 20.00 น. ณ ฮอลล์ 6 - 7 อิมแพ็ค เมืองทองธานี สำหรับไฮไลท์และกิจกรรมภายในงาน อาทิ

นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดแสดงเครื่องหมายตรานกยูง พระราชทาน การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน ประเภทผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมยกดอกลำพูน ผ้าไหมแพรวา ผลงานการประกวดเส้นไหม ผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน และผลิตภัณฑ์หม่อนไหม ประจำปี 2566 ผลงานของกรมหม่อนไหม และการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหม่อนไหม เป็นต้น รวมทั้งยังมีการออกร้านจำหน่ายผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมไทย และสินค้าหม่อนไหมมากกว่า 200 ร้านค้า นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงนิทรรศการ Silk Home ที่เป็นการจำลอง การใช้ชีวิตประจำวันในห้องรูปแบบ Studio คอนโดมิเนียม โดยมีผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหมเป็นหลัก ตั้งแต่ต้นนอนจนถึงเข้านอน ซึ่งผลิตภัณฑ์ใน Silk Home จะมีรายละเอียดของสินค้าและ ช่องทางการจำหน่ายที่สามารถเลือกซื้อสินค้าดังกล่าวได้ภายในงาน ซึ่งได้รับการประกันคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนมีการจัดแสดง แฟชั่นโชว์ของทูตอัตลักษณ์ไหมไทยซึ่งเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญ ในการอนุรักษ์ และสวมใส่ผ้าไหมไทยในประเทศต่างๆ รวมทั้งยัง ประชาสัมพันธ์การสวมใส่ผ้าไหมไทยให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลกอีกด้วย

เกาะติดโครงการประกันภัยมันสำปะหลัง: นายอภิรักษ์ สุทธิสังข์ รองปลัด กษ. เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลัง ครั้งที่ 3/2566 ณ กระทรวงเกษตรฯ เพื่อรับทราบสถานการณ์ การระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง และเพื่อติดตามความก้าวหน้าโครงการประกันภัยมันสำปะหลังและความก้าวหน้าการจัดทำคู่มือบริหารจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลังจำนวน 3,000 เล่ม แล้วจึงจัดสรรให้กับเกษตรกรต่อไป

ติดตามสถานการณ์น้ำตาลทราย : นายสุรเดช สมิเปรม รองปลัด กษ. ในฐานะกรรมการ (ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ของคณะกรรมการน้ำตาลทราย ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์น้ำตาลทรายอุตสาหกรรมต่อเนื่องและการส่งออกน้ำตาลทราย ณ ด้านศุลกากรเชียงแสน อ.เชียงแสน จ.เชียงราย โดยรับฟังบรรยายสรุป และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ในประเด็น บทบาทหน้าที่ และภารกิจงานในกำกับดูแล มูลค่าทางการค้า การนำเข้า-ส่งออก มูลค่าการส่งออกน้ำตาลทราย (จีน ลาว พม่า) ปี 2561-2566 ตลอดจนการปฏิบัติพิธีการศุลกากรของด่านเชียงแสน

โครงการความร่วมมือด้านการเกษตร ไทย-ญี่ปุ่น : นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ รองปลัด กษ. เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ภายใต้กรอบ JTEPA ครั้งที่ 13 (The 13th Meeting of the Sub – Committee on Agriculture, Forestry and Fisheries under the JTEPA) ณ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยฝ่ายไทย นำเสนอโครงการความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อให้ฝ่ายญี่ปุ่นได้พิจารณา อีกทั้ง ทั้งสองฝ่ายยังได้มีการหารือในประเด็นต่าง ๆ อาทิ กรอบความร่วมมือเกษตรยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ และผลิตภัณฑ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือ (GI) และการคุ้มครองพันธุ์พืช เพื่อผลักดันความร่วมมือด้านการเกษตรร่วมกัน

การประกวด Mini เลิศรัฐ : นายพีรพันธ์ คอทอง รองปลัด กษ. เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการตัดสินการประกวด Mini เลิศรัฐ ของ สป.กษ. และการประกวดการสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงการทำงานระดับบุคคลของ สป.กษ. ณ กระทรวงเกษตรฯ เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานหน่วยงาน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเชิงประจักษ์สามารถเป็นต้นแบบที่ดีในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ได้

การจัดสรรทุน

“โครงการทุนศึกษาต่อในประเทศของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์”
ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตสินค้า อาหาร และพลังงานให้กับประเทศ ทำให้คนไทยมีความมั่นคงด้านอาหารและมีรายได้เข้าสู่ประเทศจากการเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าและผลิตผลทางการเกษตรไปทั่วโลก ในลำดับต้นๆ อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรของไทยยังคงประสบปัญหาด้านราคาผลผลิตที่ขาดเสถียรภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหานี้สินครัวเรือนเกษตรกรที่ยังอยู่ระดับสูง ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ รวมถึงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ที่ผ่านมามุ่งเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนเกี่ยวกับการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวตามนโยบายที่รัฐบาลกำหนด เพื่อให้มีการศึกษา วิจัย และนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาใช้เป็นเครื่องมือในการรังสรรค์ “นวัตกรรมด้านการเกษตร” ที่สามารถนำมาใช้ในการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร

■ ความจำเป็นดังกล่าว ประกอบกับบุคลากรวิจัยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีจำนวนไม่มากพอต่อการส่งเสริมพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการทุนศึกษาต่อในประเทศของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย โดยร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษา(ปริญญาโทและปริญญาเอก)โดยเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการจัดการในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานในระดับสากล ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางเพื่อสร้างนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในระดับสูง สามารถตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นอย่างดี ในการแก้ปัญหาค่าไม่สอดคล้องระหว่างอัตรากำลังคนและภารกิจ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขนาดผลผลิตและเทคโนโลยีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ทั้งนี้ โครงการทุนศึกษาต่อภายในประเทศของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน 4 ระยะ ประกอบด้วย

1 (ปี 2546 - 2550)	2 (ปี 2551 - 2555)	3 (ปี 2556 - 2560)	4 (ปี 2561 - 2565)	5 (ปี 2566 - 2570)

ซึ่งการจัดสรรทุนในแต่ละปี มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การขอความเห็นชอบการดำเนินการ โดยจัดประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา ทุนฝึกอบรมของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของสถาบันเกษตรราธิการ เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน และขอความเห็นชอบแผนหรือกรอบการดำเนินงาน

2. การสื่อสารการรับสมัคร

- จัดทำหนังสือแจ้งเวียนประกาศการรับสมัครทุนฯ ไปยังส่วนราชการในสังกัด กษ.
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทุนฯ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ แอปพลิเคชั่นไลน์ Facebook และบอร์ดประชาสัมพันธ์ในสถาบันเกษตรราธิการ
- ให้คำปรึกษา ตอบข้อซักถามผู้สนใจ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ โทรศัพท์ เว็บไซต์ แอปพลิเคชั่นไลน์ Facebook รวมถึงการเข้ามาขอคำแนะนำด้วยตนเองที่สถาบันเกษตรราธิการ
- ประสานกับส่วนราชการต้นสังกัดผู้สมัคร สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ด้านข้อมูลและรายละเอียดการสมัครของผู้สนใจรับทุนฯ
- พิจารณาก่อนการรับสมัครผู้สนใจสมัครรับทุนให้ถูกต้องตรงตามที่ทุนฯ กำหนด
- ขออนุมัติกำหนดวัน เวลา สถานที่ สอบสัมภาษณ์ จากประธานการประชุม

การจัดสรรทุน

“โครงการทุนศึกษาต่อในประเทศของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์”

ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (ต่อ)

2. การสื่อสารการรับสมัคร (ต่อ)

- ยก (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา
- จัดทำหนังสือเสนอประธานคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา ทุนฝึกอบรมของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของสถาบันเกษตรราธิการ ให้ความเห็นชอบประกาศให้ผู้มีคุณสมบัติเข้ารับการคัดเลือกด้วยวิธีสัมภาษณ์ ตามกำหนด วัน เวลา สถานที่ที่ประธานให้ความเห็นชอบ
- จัดทำหนังสือแจ้งให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกเพื่อรับทุนและส่วนราชการต้นสังกัดทราบและดำเนินการตามที่ประกาศกำหนด

3. การคัดเลือกผู้รับทุน จัดประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา ทุนฝึกอบรมของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของสถาบันเกษตรราธิการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้เป็นผู้มีสิทธิรับทุน

4. ผู้รับทุนเข้าศึกษา นำข้าราชการผู้รับทุนเข้าสู่ระบบการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย โดยจะทำหน้าที่ประสานและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ

5. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ระเบียบราชการ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนด ดังนี้

- ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการพัฒนาข้าราชการพลเรือน โดยการให้ไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ พ.ศ. 2540
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการทำสัญญา และการชดใช้เงิน กรณีรับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ.2548
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูกาน หรือ ปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1013.8.5/ว 22 ลงวันที่ 15 กันยายน 2552
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 เห็นชอบการดำเนินโครงการทุนศึกษาต่อในประเทศ ของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2566-2570)
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 2793/2562 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา ทุนฝึกอบรม ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของสถาบันเกษตรราธิการ
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 431/2563 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการทุนศึกษา ทุนฝึกอบรม ของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของสถาบันเกษตรราธิการ (เพิ่มเติม)

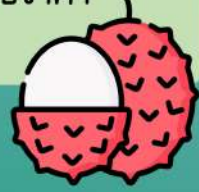

ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา

หมายถึง ลิ้นจี่พันธุ์ฮงฮวย ที่มีลักษณะผลใหญ่ ทรงยาวรี เปลือกบางแดงอมชมพู หวานลิ้น และห่าง เนื้อผลแห้งกรอบ สีขาวขุ่น ไม่แฉะน้ำ รสชาติหวาน มีกลิ่นหอม และมีการปลูกในเขตพื้นที่ อ.แม่ใจ จ.พะเยา

ผลผลิตลิ้นจี่ของ จ.พะเยา

มีพื้นที่ปลูก 12,000 ไร่ ผลผลิต 4,400 ตัน/ปี อีกทั้งมีชื่อเสียงตามสโลแกนที่ว่า "ไหล่ยก ออกตั้ง หวานหด กั๋นบ้าน" ซึ่งมีรสชาติที่หวานอมเปรี้ยว เนื้อแห้งกรอบ สำหรับราคา ลิ้นจี่พรีเมียม จะอยู่ที่กิโลกรัมละ 100-150 บาท

ลักษณะภูมิประเทศ อ.แม่ใจ จ.พะเยา

พื้นที่ปลูก เป็นที่ราบติดเชิงเขา เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสาย มีอากาศเย็นตลอดทั้งปี ระดับความสูงจากน้ำทะเลปานกลาง 400-1,150 เมตร สภาพดินมีธาตุโพแทสเซียมสูง อุดมด้วยแร่ธาตุธรรมชาติอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเหมาะกับการปลูกไม้ผล ทำให้ลิ้นจี่แม่ใจ มีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะ "หากได้ลิ้มลิ้มสักครั้งจะติดใจ และไม่มีวันลืมได้เลย"

ประวัติความเป็นมา

ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา เริ่มปลูกเมื่อปี 2512 โดยอาจารย์ทองคำ สารถ้อย ครูโรงเรียนทุ่งป่าช้า โดยมีแนวความคิดที่จะหาพืชเศรษฐกิจมาปลูก จึงได้ร่วมกับนายอำเภอและเกษตรอำเภอ จัดทำโครงการขอสนับสนุนกิ่งพันธุ์ลิ้นจี่ "พันธุ์ฮงฮวย" 30 ตัน ปรากฏว่าให้ผลผลิตดี รสชาติอร่อย จำหน่ายได้ราคาดี เกษตรกรจึงเริ่มขยายพันธุ์ปลูกกันมากขึ้น และได้ขยายไปยังหมู่บ้านอื่น จนปัจจุบันชื่อเสียงลิ้นจี่แม่ใจ เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคจำนวนมากเนื่องจากติดใจในรสชาติ

ลิ้นจี่แม่ใจ พะเยา

“หอม หวานอมเปรี้ยว ไหล่ยก ออกตั้ง 1 ปีมีครั้งเดียว”

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญาตราสัญลักษณ์คุ้มครองทางภูมิศาสตร์ไทย GI ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา ทะเบียนเลขที่ สช 62100120 มีผลตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

ความเป็นมา

นับตั้งแต่โบราณมา ในอำเภอโมรหมย์ จังหวัดชัยนาท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หนึ่งนั้นคือ การปลูกส้มโอ โดยนางเฟื้อง ภคตกรอำเภอโมรหมย์ ได้นำพันธุ์ส้มโอจากแหล่งใดไม่ปรากฏ และไม่ทราบชื่อพันธุ์นำมาปลูกในสวนของตน จนกระทั่งต้นส้มโอนั้นเจริญงอกงามเต็มที่ ออกผลดกรสชาติอมเปรี้ยวเล็กน้อย ถูกปากถูกใจผู้ได้รับประทาน ทำให้เกษตรกรชาวสวนชาวบ้านนิยมชมชอบ และขอขยายพันธุ์ไปปลูกจนแพร่หลายในเขตอำเภอโมรหมย์ และใกล้เคียง แม้จะได้รับความนิยมนานแล้ว แต่ก็ยังไม่มียี่ห้อชื่อพันธุ์แต่อย่างใด เรียกกันเพียงว่า "ส้มโอโมรหมย์" เท่านั้น ต่อมา ในปี ร.ศ. 125 ซึ่งตรงกับวันที่ 10 สิงหาคม 2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เสด็จประพาสอำเภอโมรหมย์ จังหวัดชัยนาท ได้มีชาวสวนคนหนึ่ง ซึ่งปลูกส้มโอโมรหมย์ไว้ ในช่วงนั้นผลส้มแก่พอดี จึงได้ตัดส้มโอผลสวยๆ ปอกเปลือกนำทูลเกล้าฯ ถวายรัชกาลที่ 5 เมื่อพระองค์ทรงเสวย แล้วตรัสชมว่า "เป็นส้มโอที่อร่อยมาก มากกว่าที่เคยเสวยมาในที่อื่นๆ หวานอร่อยและกรอบเหมือนแตงกวา" ด้วยเหตุนี้ ชาวสวนส้มโออำเภอโมรหมย์ จึงเห็นพ้องต้องกันว่า จะตั้งชื่อส้มโอพันธุ์นี้ว่า "ส้มโอขาวแตงกวา" ด้วยคุณสมบัติ "กรอบเหมือนแตงกวา" ในคำตรัสชม และยึดถือกันว่าเป็นชื่อพระราชทาน ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ได้มีการเริ่มจัดงาน "วันส้มโอขาวแตงกวา" ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ของดีอำเภอโมรหมย์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นอำเภอที่เป็น "ถิ่นกำเนิดส้มโอขาวแตงกวา" จนกระทั่งการจัดงานครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ. 2529 จังหวัดชัยนาทจึงได้ให้จัดเป็นงานใหญ่ของจังหวัดชัยนาท บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดชัยนาท ในช่วงปลายเดือนสิงหาคม-ต้นเดือนกันยายน เป็นประจำทุกปี และใช้ชื่องานว่า "วันส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท" เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท

ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท เป็นส้มโอที่มีเอกลักษณ์ มีรสชาติเฉพาะตัว คือ จะมีรสหวานอ่อนเปรี้ยว ไม่มีเมล็ด หรือมีก็มีน้อย เนื้อสีเหลืองนํ้าผึ้ง เนื้อไม่ฉ่ำน้ำ ค่อนข้างแห้งและกรอบ ทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภคโดยทั่วไป และมีชื่อเสียงในระดับต้นๆ ของประเทศ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท มีเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท 845 ครัวเรือน พื้นที่ปลูก 2,912 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 1,588 ไร่ และมีราคาขายในท้องตลาดอยู่ที่กิโลกรัมละ 40-60 บาท นอกจากนี้ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท ยังได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (Geographical Indications หรือ GI) ทะเบียนเลขที่ สช 49100007 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2548 โดยมีการกำหนดคุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท ไว้ดังนี้ ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท (Chainat khaotangkwa pomelo) หมายถึง ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา มาจากต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพซึ่งปลูกในจังหวัดชัยนาท โดยมีเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง GI ณ ปี พ.ศ. 2566 จำนวนเกษตรกร 47 ราย

ความสัมพันธ์ระหว่างส้มโอขาวแตงกวาชัยนาทกับแหล่งภูมิศาสตร์

จังหวัดชัยนาท มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำท่าจีน บริเวณอำเภอเมือง อำเภอโมรหมย์ และอำเภอสรรคบุรี มีสภาพเป็นพื้นที่ราบลุ่มทั้งหมด ส่วนอำเภอวัดสิงห์ อำเภอหันคา กิ่งอำเภอหนองมะโมง และกิ่งอำเภอเนินขาม มีสภาพเป็นที่ราบลุ่มที่ดอน ลักษณะเป็นลูกคลื่นลาดสลับเป็นบางแห่ง ดินมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง 5.5-7.5 นอกจากนี้ ในจังหวัดชัยนาทได้มีพื้นที่ที่ต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าชาวบ้านเรียกว่า "ที่มีน้ำไหลทรายมูล" ซึ่งพบบนสันดินริมลำนํ้าเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ราบเรียบถึงลูกลอนลาด โดยพบมากบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ไม่เป็นดินเหนียวหรือดินทรายมากเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างสูง เป็นเขตที่มีแหล่งน้ำเพียงพอ ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมกับการปลูกส้มโอขาวแตงกวา

ลักษณะของส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท

รูปทรง : กลมแป้น ไม่มีจุก

ก้นผล : ป้านจนถึงเว้าเล็กน้อย

เปลือกผิว : สีเขียว ผิวเรียบ มีลักษณะค่อนข้างเป็นมัน ต่อม้ำมันละเอียด

ต่อมน้ำมัน : เมื่อแก่เต็มที่จะห่างและมีขนาดใหญ่ขึ้น

เนื้อ : เนื้ออยู่ในลักษณะเบียดกันแน่น ไม่แตกแกะออกง่าย

เปลือกชั้นใน : สีขาว หนาประมาณ 1.8-2.7 เซนติเมตร

กึ่ง : นุ่ม แห้ง มีสีครีมสดใส เป็นเงา หรือสีขาวอมเหลือง บางครั้งอาจพบสีชมพูเรื่อๆ เล็กน้อย ขึ้นอยู่กับอายุของต้น

รสชาติ : หวานแหลมนำ อมเปรี้ยวเล็กน้อย นุ่ม ไม่แฉะน้ำ ไม่มีรสขมติดลิ้น ความหวานไม่น้อยกว่า 10 องศาบริกซ์ (ตามประกาศคณะกรรมการบริหารจัดการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ "ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท" ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561)

การปลูก

1. ปลูกได้ทั้งที่ลุ่มและที่ดอน โดยปลูกเป็นร่อง ระยะปลูกระหว่างต้นในพื้นที่ลุ่ม ประมาณ 7 x 7 เมตร ในพื้นที่ดอนประมาณ 6 x 6 เมตร

2. ตัดแต่งกิ่งและความคุมทรงพุ่มของต้นส้มโอตามความเหมาะสม ให้แสงแดดส่องถึงภายในทรงพุ่ม

3. การให้ปุ๋ยตามระยะพัฒนาและตามความต้องการของพืช

4. การให้น้ำ ให้น้ำในตอนเช้า โดยเฉพาะเมื่อต้นส้มยังเล็ก และงดการให้น้ำเป็นระยะเวลาหนึ่ง ในช่วงเมื่อต้นส้มโอใกล้ผลิติดอก (หากต้นส้มโอแสดงอาการขาดน้ำ - ใบห่อ จึงให้น้ำ) เมื่อติดดอกจึงเริ่ม ให้น้ำใหม่ทีละน้อย และงดการให้น้ำอีกระยะเวลาหนึ่ง ก่อนเก็บผล

5. อาจปลูกพืชบังลม เช่น สนประดิพัทธ์ ไม้รวกใหญ่ ไม้เลื้อย หรือพืชชนิดอื่นๆ เพื่อป้องกันลมไม่ให้กิ่งฉีกขาดหรือล้มได้

การเก็บเกี่ยว

ส้มโอปลูกได้ตลอดทั้งปี ช่วงที่ออกผลมากที่สุด คือ ประมาณเดือนสิงหาคม - ต้นเดือนกันยายน ระยะเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม เมื่อผลส้มโอขาวแตงกวามีอายุ 6.5 - 7.5 เดือน สังเกตต่อมน้ำมันบนผิวส้มโอบริเวณก้นผลจะห่าง สีเปลือกรอบจุดสีน้ำตาลเป็นสีเหลือง การเก็บให้ใช้กรรไกรตัดก้านขั้วผล

รสชาติ

รสชาติของส้มโอขาวแตงกวาจะมีรสชาติที่เปลี่ยนไปตามฤดูกาล ดังนี้

- ฤดูร้อน รสชาติจะดีที่สุด รสหวานอ่อนเปรี้ยว จัดจ้าน
- ฤดูฝน รสหวาน ฉ่ำน้ำเล็กน้อย
- ฤดูหนาว เนื้อแห้ง หวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ติดข้านิดๆ

สนใจสั่งซื้อส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท

สามารถเข้ามาศึกษารายละเอียดของสวนที่จำหน่าย ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท (ข้อมูล ณ ปี 2565) ได้ที่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท หมายเลขโทรศัพท์ 0-5601-9763 หรือที่ <https://www.opsmoac.go.th/chainat-dwl-preview-441691791811>

หรือตามคิวอาร์โค้ดนี้

ผึ้งชันโรง

ที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ต.หนองแสง

ที่นี่เราเรียกผึ้งชันโรงว่า "แมงขี้สุด" เดิมทำรังอยู่ที่ต้นกระถ่อนหน้าปากทางเข้าบ้าน เมื่อตัดต้นทิ้งจึงย้ายรังบางส่วนมาอยู่ตามช่องเหล็กหลังคาบ้าน ส่วนที่ต่อต้นกระถ่อนรังเดิมยังอยู่ ด้วยความสนใจจึงหาซื้อกล่องมาให้ผึ้งชันโรงย้ายรังมาอยู่ในกล่อง ต่อมาได้ไปรับการฝึกอบรมหลักสูตร "การเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรง" เพื่อช่วยผสมเกสร โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓ ที่โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จ.ปร. ถ่ายทอดโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี ด้วยความตั้งใจที่จะต่อยอดการเลี้ยงผึ้งชันโรง จึงได้รวมกลุ่มเป็น

"๔ เลือ คนทำจริง ผึ้งชันโรง : นครนายก"

ชันโรง
ผู้ร่วมพัฒนา
การเลี้ยงชันโรงและการแปรรูป

สบู่ก้อนและสบู่เหลว

ผลิตภัณฑ์หลักคือ **สบู่ผสมน้ำผึ้งชันโรง** ซึ่งมีคุณสมบัติด้านอนุบาลอิสระ ชะลอความเสื่อมของเซลล์ผิว ช่วยเสริมคุณค่าในการดูแลผิวพรรณมากขึ้น

ผึ้งชันโรง นอกจากการเลี้ยงเพื่อผสมเกสรเพิ่มผลผลิตพืชทางการเกษตร น้ำผึ้งชันโรงยังมีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีฤทธิ์เป็นกรดอ่อนๆ จึงช่วยยับยั้งเชื้อแบคทีเรียบนผิวได้ดี

การแปรรูปชันโรง

ร่วมกับผลิตภัณฑ์ของสวนทองมด

- ส่วนผสมสบู่ก้อนน้ำผึ้งชันโรง
  - 1) หัวเชื้อสบู่ 1,000 กรัม
  - 2) น้ำผึ้ง/น้ำผึ้งชันโรง 80/50 กรัม
  - 3) ผงซบับซัน 12 ซ้อมซา หรือสารสกัดสมุนไพรที่ต้องการ (ตามความชอบ)
  - 4) น้ำหอม (ตามความชอบ)
- วิธีทำสบู่ก้อนน้ำผึ้ง
- 1) นำหัวเชื้อสบู่ไปตุ๋นด้วยไฟอ่อน ๆ จนละลาย
  - 2) ใส่สารสกัดขมิ้นตามใจชอบ คนให้สารสกัดเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน 3) แล้วเติมน้ำผึ้งลงไป คนให้เป็นเนื้อเดียวกัน ยกออกจากเตา 4) เติมกลิ่นน้ำหอมตามใจชอบ คนให้ละลายเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน 5) เทใส่พิมพ์ ทิ้งไว้ให้เย็น ประมาณ 3 - 4 ชั่วโมง 6) แกะออกจากพิมพ์ หั่นด้วยพลาสติกห่ออาหาร 7) บรรจุกล่อง

แปลงต้นแบบการเลี้ยงผึ้งชันโรง

โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายณรงค์ บุญเคลิ้ม

190 ม.3 บ้านหนองหัวสิงใน ต.หนองแสง อ.ปากพลี จ.นครนายก 26130

089 616 2286

เรื่อง "ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย จังหวัดบึงกาฬ"

เครื่องหมาย คือ

เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน ใช้แสดงกับสินค้าเกษตรเพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าเกษตรซึ่งมีความสำคัญในการสื่อสารไปยังผู้บริโภค หรือผู้ซื้อให้เกิดการยอมรับ เชื่อมั่น และเชื่อถือต่อสินค้าเกษตร ว่ามีมาตรฐาน คุณภาพ และความปลอดภัย

ตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบคุณภาพที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร สินค้า Q ซึ่งมีการผลิตและได้รับการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตรจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และมาตรฐานหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีสำหรับการผลิต (GMP)

และขณะเดียวกันยังคงมีผู้ผลิตที่ทำการผลิตและจำหน่ายในแนวทางการรับรองตนเอง (Self claim) ที่มีกรอบการปฏิบัติที่ยึดมั่นในการลดการใช้สารเคมี จำกัดการใช้สารเคมีหรือปฏิเสธการใช้สารเคมี โดยสารเคมีดังกล่าว เป็นได้ทั้งปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมนหรือสารเร่งการเจริญเติบโต และสารเคมีอื่นๆ การรับรองตนเอง ลักษณะนี้มักจะเป็นระบบการขายตรงผ่านรูปแบบของตลาดผู้ผลิต พบผู้บริโภคที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง เกิดความเชื่อใจของผู้ซื้อและผู้ผลิต

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้ดำเนินโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ซึ่ง ปี 2566 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งสิ้น จำนวน 16 ร้าน ได้แก่ 1) ร้านครัวเสวย อำเภอเมืองบึงกาฬ 2) ร้านอาเนะ ชูร อำเภอเมืองบึงกาฬ 3) ร้านครัวบีเค อำเภอเมืองบึงกาฬ 4) ร้านเสมีียง อำเภอเมืองบึงกาฬ 5) ร้านดินะ ขาบู อำเภอเมืองบึงกาฬ 6) ร้าน ป.ปลา ขาบู อำเภอเมืองบึงกาฬ 7) ร้านครัวริมโขง อำเภอป่องคล้า 8) ร้าน Little Loft อำเภอบึงโขงหลง 9) ร้านครัวคิงคอง อำเภอบึงโขงหลง 10) ร้านสุขหวิณ เซกา อำเภอเซกา 11) ร้านครัวบอลไทย อำเภอศรีวิไล 12) ร้านครัวระเมียงไม้ อำเภอพรเจริญ 13) ร้านครัวกิ่งวา อำเภอพรเจริญ 14) ร้านสุขหวิ คาเฟ่ อำเภอโซ่พิสัย 15) ร้านครัวลูกพีช อำเภอโซ่พิสัย 16) ร้านดินน้ำ คาเฟ่ อำเภอปากคาด โดยทุกร้านเลือกใช้วัตถุดิบปลอดภัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน มาใช้ในการประกอบอาหาร และได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค และสร้างความตระหนักให้กับผู้บริโภค ได้เลือกซื้อและบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่มีความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ต่อไป

เกลือหวานจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีเป็นเพียงจังหวัดเดียวของพื้นที่ภาคใต้ที่มีการทำนาเกลือ ในพื้นที่ดินเหนียว บริเวณที่ราบริมทะเล น้ำทะเลสามารถหนุนท่วมถึงได้ โดยการทำนาเกลือปัตตานี เกษตรกรมีการผันน้ำทะเลจากอ่าวปัตตานีซึ่งมีลักษณะเป็นน้ำกร่อยจากการผสมกันระหว่างน้ำทะเลกับน้ำจืดจากแม่น้ำหลายสายเข้ามายังนาเกลือของตนเอง เกลือที่ได้จึงมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ ไม่เค็มจนเกินไป มีรสชาติดกกล่อม มีรสเค็มที่แตกต่างและไม่เหมือนเกลือจากแหล่งอื่น จนได้ขนานนามว่า“เกลือหวานปัตตานี” หรือ ภาษามลายูเรียกว่า “ฆาแฆ ตานิงมานิส” (Garam Taning Manis) พื้นที่ทำนาเกลือของจังหวัดปัตตานี มีเพียง 3 ตำบล คือ ตำบลบานา ตำบลตันหยงลุโละ และตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ประมาณ 522.24 ไร่ เกษตรกร 140 ราย ซึ่งการทำนาเกลือปัตตานีจะเริ่มทำช่วงฤดูแล้งโดยเตรียมนาตั้งแต่เดือนธันวาคม เมื่อถึงเดือนมีนาคมจึงจะเริ่มเก็บผลผลิตเกลือ ไปจำหน่ายได้

กระบวนการผลิตเกลือหวานปัตตานี

ปัจจุบันขั้นตอนการทำนาเกลือปัตตานีจะแบ่งพื้นที่ในการทำนา 4 ส่วน คือ นาว่าง นาตาก นาเชื้อ และนาเกลือ (นาปลง)

1. นาว่าง สูบน้ำจากทะเลเข้าทำไว้เพื่อให้ตกตะกอน ซึ่งจะมีความเค็มอยู่ที่ 0- 10 PPT ใช้ระยะเวลา 20 วัน แล้วปล่อยน้ำเข้าสู่นาตาก

2. นาตาก ตากเพื่อให้น้ำได้รับแสงแดดเต็มที่ ให้น้ำระเหยเพิ่มความเข้มข้นให้น้ำเค็มขึ้นอยู่ที่ 11 - 18 PPT เมื่อความเค็มได้ที่จะปล่อยเข้าสู่นาเชื้อ ขั้นตอนนี้จะใช้ระยะเวลาประมาณ 5 วัน

3. นาเชื้อ ชาวนาเกลือจะตากน้ำเกลือไว้ในนารองเพื่อจนได้ความเค็มที่สูงขึ้นอยู่ที่ 20-23 PPT เป็นแปลงนาเกลือที่เข้มข้น น้ำเกลือในนาเชื้อเรียกว่า น้ำแ่ก พร้อมทั้งจะส่งไปยังนาเกลือ หรือนาปลง ใช้เวลา ประมาณ 5 วัน

4. นาเกลือหรือนาปลง เป็นแปลงสุดท้าย มีน้ำทะเลเข้มข้นที่เรียกว่า น้ำแ่ก จะถูกถ่ายมายังแปลงนาแปลงนี้ เพื่อให้เกิดผลึกเกลือ ซึ่งน้ำจะตกผลึกเกลือมีความเค็มอยู่ที่ 23-25 PPT ใช้ระยะเวลาประมาณ 7 วัน

การทำนาเกลือแบบดั้งเดิม (นาดิน)

การทำนาเกลือแบบใหม่ (นาผ้ายาง)

การขับเคลื่อนพัฒนาเกลือหวานปัตตานี

ผ่านกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากความสำเร็จและเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใครจึงเกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวนาเกลือจังหวัดปัตตานี ที่ต้องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทำนาเกลือของบรรพบุรุษ เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ใช้ชื่อว่า “วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทำนาเกลือบานา” ปริมาณผลผลิตเกลือของกลุ่มในแต่ละปี ประมาณ 920,500 กิโลกรัม ในพื้นที่ 296 ไร่ จากเกษตรกร 35 ราย โดยทางกลุ่มมุ่งหวังให้เกิดการผลิตเกลือคุณภาพดีสู่ผู้บริโภคทั้งรสชาติและสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย จากการตรวจสอบคุณภาพเกลือปัตตานีของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่า เกลือปัตตานีมีปริมาณไอโอดีนตามธรรมชาติสูงนับเป็นคุณค่าที่คู่ควรกับความภาคภูมิใจสำหรับเกษตรกรชาวนาเกลือปัตตานี

ต่อมากลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จึงได้ขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรผ่านโครงการส่งเสริมอาชีพนาเกลือบ้านบานาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาเกลือบานา เพื่อเป็นเงินทุนในการจัดหางบจ่าย รวบรวมผลผลิต ตลอดจนพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น สุกเกลือสปา เกลือขมิ้น เกลือผง เป็นต้น ให้สามารถเพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้ดีขึ้น

ผลิตภัณฑ์เกลือบานา

